

EVERYDAY SAY

PLASTIC

www.deqp.go.th

BAGS

- + สถานการณ์ขยะในประเทศไทย
- + CIRCULAR ECONOMY
หลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
- + STEN GUSTAF THULIN
บิดาผู้ให้กำเนิดถุงพลาสติกใบแรกของโลก

ไม่รับ ไม่ให้ ไม่ใช่
~~ถุงพลาสติก~~

- + การจัดการถุงพลาสติกหูหิ้ว
ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
- + COVID 19 “ขยะพลาสติก” อันเนื่อง
- + ROADMAP
การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573

EVERYDAY SAY NO TO
~~PLASTIC BAGS~~

หนังสือ : Everyday Say No to Plastic Bags
ISBN : 978-616-316-586-2

ที่ปรึกษา

นายวิชา สุริยกุล ณ ออยุธยา
นางภาวีนี ณ สายบุรี
นายวรพล จันทร์งาม

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บรรณาธิการบริหาร

นายจักรชัย ชุ่มจิตต์
นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่
ผู้อำนวยการกลุ่มรณรงค์

กองบรรณาธิการ เขียน เรียบเรียง

นางสาวภาวดี พันธุ์ศรีวรรณพงษ์
นายณพนธ์ บุญสิงห์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

กองบรรณาธิการ

นางสาวมนพิสุทธิ แก้วศรี
นางสาวรัชนิกร สุขโชติรัตน์
นางสาวอัญญาภรณ์ ปรอมสมบัติ
นางสาวหนึ่งน้อง พักแก้ว
นายนัทธพงศ์ ปัญญาวงศ์

นางภัทรสินี แสงท่า
นายอนิวรรณ แป๊ะตะขบ
นางสาวอานพร เสตกรณกุล
นางสาววรรณภา เกิดสติ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงมัตติกา เขียวเจริญ
นางสาวสุชาดา ดงงาม
นางสาวสุวิมล เขยคำดี
นายทิมมพร ศรีสว่าง

จัดทำโดย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
www.deqp.go.th

@ ขอสงวนสิทธิ์ โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ห้ามลอกเลียน ทำซ้ำ หรือดัดแปลง เพื่อจำหน่ายโดยมิได้รับอนุญาต
แต่สามารถทำซ้ำเพื่อเป็นวิทยาทาน โดยการขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

ภาพประกอบในเล่ม : shutterstock.com (SSTK-0678B-9565)
Design by : Studio นอกบ้าน Contact : 0909366244

บทนำ

เมื่อเราเกิดคำถามว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหา มากที่สุดคือเรื่องอะไร? หนึ่งในคำตอบนั้นก็คือ ปัญหาจาก “ขยะพลาสติก” พลาสติกมีหลายชนิด อาทิ ขวดพลาสติก หลอดพลาสติก บรรจุภัณฑ์พลาสติก รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ที่พูดถึงกันมากที่สุดในตอนนี้คงหนีไม่พ้น “ถุงพลาสติกหูหิ้ว” ซึ่งถูกผลิตขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกโดยมีอายุการใช้งานที่สั้นมากทำให้ช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เกิดขยะจากถุงพลาสติกหูหิ้วตกค้างในสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงตั้งเป้าหมายเพื่อลดปัญหาขยะพลาสติกโดย เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะ เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน จึงจัดทำโครงการต่างๆ ขึ้น เช่น โครงการ “เปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ (เมื่อคุณหมุนเวียน)”, โครงการ “มือพิเศษXวน” และโครงการ “ส่งพลาสติกกลับบ้าน” เป็นต้น ซึ่งเราทุกคนสามารถมีส่วนร่วมช่วยในการดูแลสิ่งแวดล้อมได้ด้วยวิธีการง่ายๆ ผ่านโครงการดังกล่าว เชื่อว่าหากเราทุกคนช่วยกันคนละไม้คนละมือ ก็จะทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขยะพลาสติกลดลง เพื่อส่งต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้คนรุ่นหลังต่อไป

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

CONTENT

สารบัญ

Everyday Say No to ~~Plastic Bags~~

6

สถานการณ์ขยะ
ในประเทศไทย

8

คนไทยกับการใช้พลาสติก
“แบบใช้ครั้งเดียว”

10

COVID 19
“ขยะพลาสติก” ล้นเมือง

13

มติครม.
17 กรกฎาคม 2561

14

ROADMAP
การจัดการขยะพลาสติก
พ.ศ. 2561-2573

16

CIRCULAR
ECONOMY
หลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

18

PLASTIC
BAG
ถุงพลาสติกหูหิ้ว

20

STEN GUSTAF THULIN
“บิดาผู้ให้กำเนิดถุงพลาสติก
ใบแรกของโลก”

22

กระบวนการผลิต
“ถุงพลาสติกหูหิ้ว”

26

การใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว
ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

31

“รวมพลังสร้างวินัยลดใช้
ถุงพลาสติก”

34

“ลดรับ ลดให้ ลดใช้
ถุงพลาสติก”

41

การจัดการถุงพลาสติกหูหิ้ว
ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

46

การจัดการขยะจาก
ถุงพลาสติกหูหิ้วแบบบูรณาการ

48

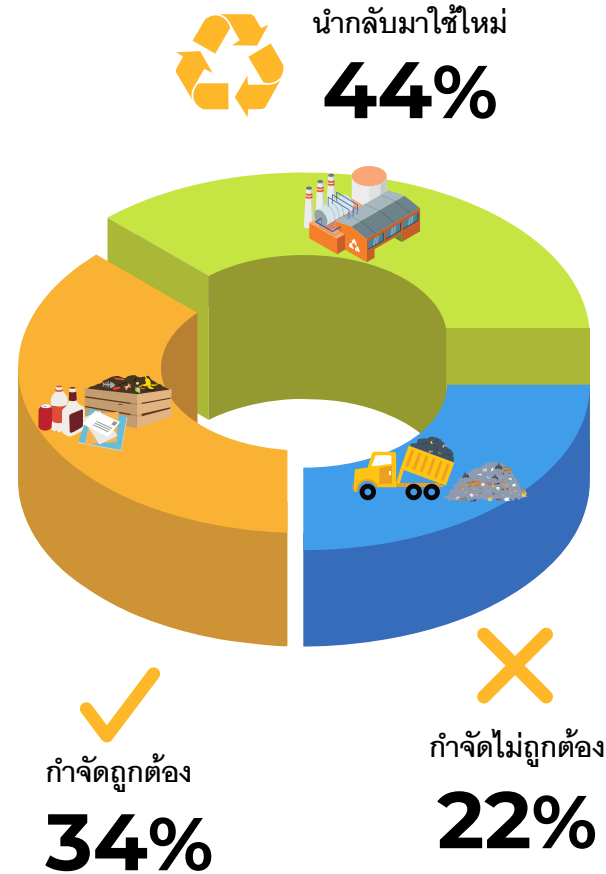
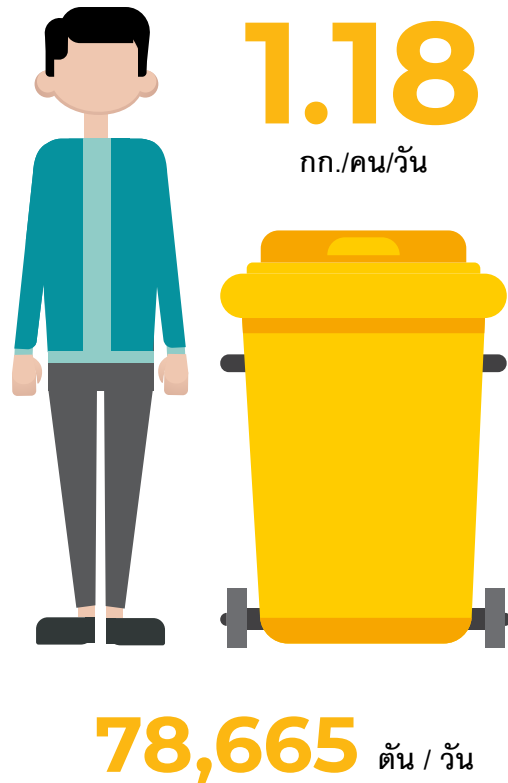
บทส่งท้าย

สถานการณ์ขยะใน ประเทศไทย

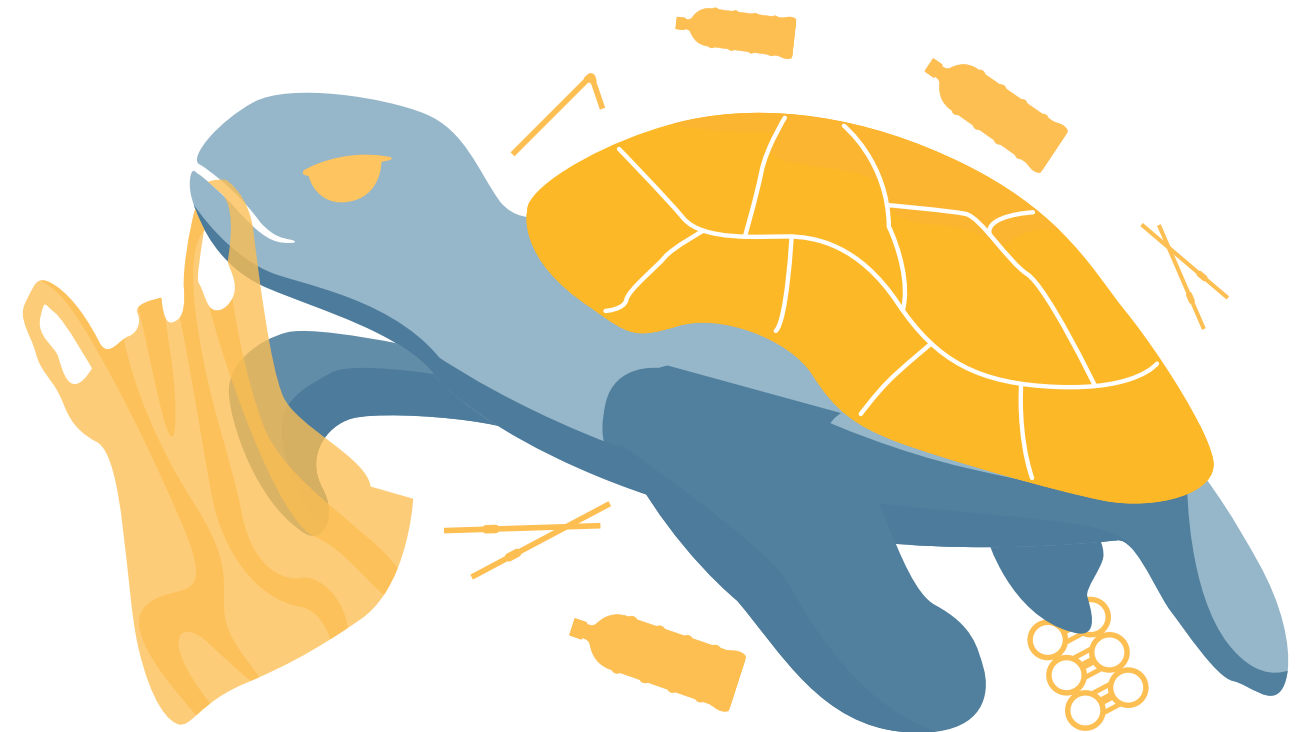
ที่มา : สถานการณ์ขยะในประเทศไทย ในปี 2561 กรมควบคุมมลพิษ

“ขยะมูลฝอย” แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1.ขยะย่อยสลาย (ขยะอินทรีย์) 2.ขยะรีไซเคิล 3.ขยะอันตราย และ 4.ขยะทั่วไป ซึ่งขยะมูลฝอยทั้ง 4 ประเภทรวมกันในปี 2562 มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 28.71 ล้านตัน หรือ 78,665 ตัน/วัน โดยขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ถูกกำจัดอย่างถูกต้อง 34% ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ 44% และกำจัดไม่ถูกต้อง 22%

คนไทยสร้างขยะ

เนื่องจากพลาสติกมีคุณสมบัติที่มีความยืดหยุ่น ขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รูปแบบ โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีขยะพลาสติกเพิ่มขึ้นประมาณ 12% ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณปีละ 2 ล้านตัน มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์เฉลี่ยประมาณปีละ 0.5 ล้านตัน ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) อาทิถุงร้อน ถุงเย็น ถุงหิ้ว แก้วพลาสติก หลอดพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหารโดยไม่มีการนำกลับไปใช้ประโยชน์แม้พลาสติกจะมีอายุยาวนานแต่มีอายุการใช้งานสั้นมาก แต่ด้วยลักษณะเฉพาะตัวทำให้ต้องใช้เวลานานในการย่อยสลายนานถึง 450-500 ปี หากไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม จะส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ต่อระบบนิเวศทางทะเล การดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ตลอดจนการเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารของมนุษย์เพราะพลาสติกเมื่อหมดอายุการใช้งานจะถูกย่อยสลายกลายเป็นอนุภาคขนาดเล็ก เรียกว่า ไมโครพลาสติก ซึ่งจะปนเปื้อนลงสู่ดินและแหล่งน้ำหรือหากนำไปเผาอย่างไม่ถูกวิธีก็จะทำให้เกิดปัญหามลพิษได้เช่นกัน

ต้องใช้เวลานานในการย่อยสลายนานถึง **450-500 ปี**

คนไทยกับการใช้พลาสติก “แบบใช้ครั้งเดียว”

SINGLE USE PLASTIC

single-use plastic หรือ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เป็นพลาสติกที่ใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกในเวลาสั้นๆ แต่ใช้เวลานานแสนนานในการย่อยสลาย อย่างเช่น ถ้วยพลาสติกหิ้ว, หลอดพลาสติก, จานพลาสติก, กล่องอาหารพลาสติก รวมไปถึงชิ้นส่วนพลาสติก ที่ใช้งานเพียงแค่ 1 มื้อเท่านั้น ลองนึกภาพว่าเมื่อเราซื้อกาแฟมาดื่มจะประกอบไปด้วย หลอดพลาสติก/ฝาพลาสติก/แก้วพลาสติก ยังไม่รวมกับบางร้านใส่ให้ทั้งแก้ว และมีถุงพลาสติกรองอีก 1 ชั้นเท่ากับว่ามีพลาสติกมากถึง 3-4 ชิ้นเลยทีเดียว

COVID 19

“ขยะพลาสติก” ล้นเมือง

เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันโลกประสบปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ธุรกิจ Food Delivery นั้นบูมขึ้นมากแม้แต่ในประเทศไทยเองก็มีการใช้บริการ Food Delivery มากขึ้นจากเดิมหลายเท่าเพราะมีความสะดวกสบายไม่ต้องไปซื้อเองที่ร้านไม่เสียเวลาในการต่อคิว แต่ความสะดวกสบายนั้นแฝงมาด้วยภัยร้ายที่หลายคนอาจมองข้ามไปนั่นก็คือ **บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ใส่อาหารมาให้เราในแต่ละครั้ง เป็นการสร้างขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวอย่างน้อย 4 ชนิด !!!**

กรมควบคุมมลพิษ

ระบุว่าช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2563 ที่ผ่านมาเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ขยะพลาสติกโดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์พลาสติก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15 จากปริมาณปกติ

5,500 ตันต่อวันเป็น

6,300 ตันต่อวัน

จากการใช้บริการรับ-ส่งอาหารที่มีปริมาณการใช้บริการมากขึ้นถึง 3 เท่า

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

คาดการณ์ว่าบริการเดลิเวอรี่อาหาร **เติบโตขึ้น 33%** ในช่วงเวลาเพียง **1 เดือน** โดยมีมูลค่ารวมประมาณ **4,500 ล้านบาท**

จากรายงานของกรุงเทพมหานคร

ระบุว่าในพื้นที่กรุงเทพฯ มีปริมาณขยะพลาสติกทั้งหมด **3,440 ตัน/วัน** (37% ของปริมาณขยะทั้งหมด 9,370 ตันต่อวัน) โดยในเดือนเมษายน 2563 เพิ่มขึ้นจากปี 2562 (**2,120 ตันต่อวัน**) โดยเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง **1,320 ตัน/วัน** เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้มีการซื้ออาหารมาทานที่บ้านมากขึ้นจำเป็นต้องใช้พลาสติก เช่น ถุงพลาสติกหูหิ้ว ถุงร้อนใส่อาหาร กล่องพลาสติก กล่องโฟม ช้อนใส่ซอส เครื่องปรุงรวมถึงช้อนส้อมพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้งทำให้ปริมาณขยะพลาสติกในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นกว่า **62%**

1 การจัดการขยะพลาสติก

- มติครม. 17 กรกฎาคม 2561
- Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573
- เศรษฐกิจทฤษฎี

มติครม.

17 กรกฎาคม 2561

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561
คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โครงการ

“**ทำความดีด้วยหัวใจ
ลดภัยสิ่งแวดล้อม**”

ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อขับเคลื่อนการลด ละ เลิกใช้พลาสติกที่เกินความจำเป็นรวมถึงการงดใช้โฟมบรรจุอาหาร โดยให้บูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพลาสติกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ซึ่งกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม ดังนี้

1

กิจกรรมที่ 1 “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” โดยให้หน่วยงานภาครัฐของทุกกระทรวงดำเนินการกิจกรรมการลดคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนและภาคเอกชน

2

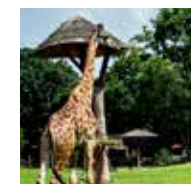
กิจกรรมที่ 2 “รณรงค์ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก” โดยส่งเสริมห้างสรรพสินค้าร้านสะดวกซื้อตลาดสดทั่วประเทศลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหาร รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้บรรจุภัณฑ์หรือภาชนะที่ใช้ซ้ำได้

3

กิจกรรมที่ 3 “การลดใช้ถุง พลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ” ทั่วประเทศโดยไม่นำถุงพลาสติกหูหิ้ว และโฟมบรรจุอาหาร น้ำดื่มบรรจุขวดที่มีแคปซูลเข้ามาในเขตอุทยานแห่งชาติ และลดใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว โดยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2561

4

กิจกรรมที่ 4 “ทำความดีด้วยหัวใจงดการใช้พลาสติกและโฟมในสวนสัตว์” โดยมีเป้าหมายลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว งดใช้โฟมบรรจุอาหาร และคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่สวนสัตว์โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 โดยมีพื้นที่ดำเนินการ 8 พื้นที่ ได้แก่ สวนสัตว์ดุสิต สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา สวนสัตว์สงขลา สวนสัตว์อุบลราชธานี สวนสัตว์ขอนแก่น และคชอาณาจักรสุรินทร์

5

กิจกรรมที่ 5 “การจัดการขยะบกสู่ทะเลในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล” โดยมีเป้าหมายลดปริมาณขยะทะเล ในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะสีชัง เกาะพิทักษ์ และตลาดในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล

R A D M A P

การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเฉพาะเป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development) ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย ดังนี้

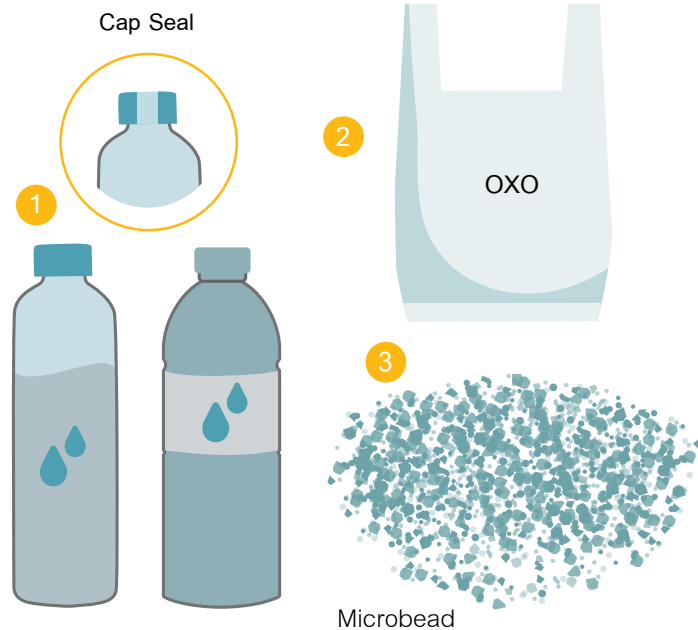

การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการ ใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

● 2562

เลิกใช้พลาสติก 3 ชนิด ภายในปี 2562 ได้แก่

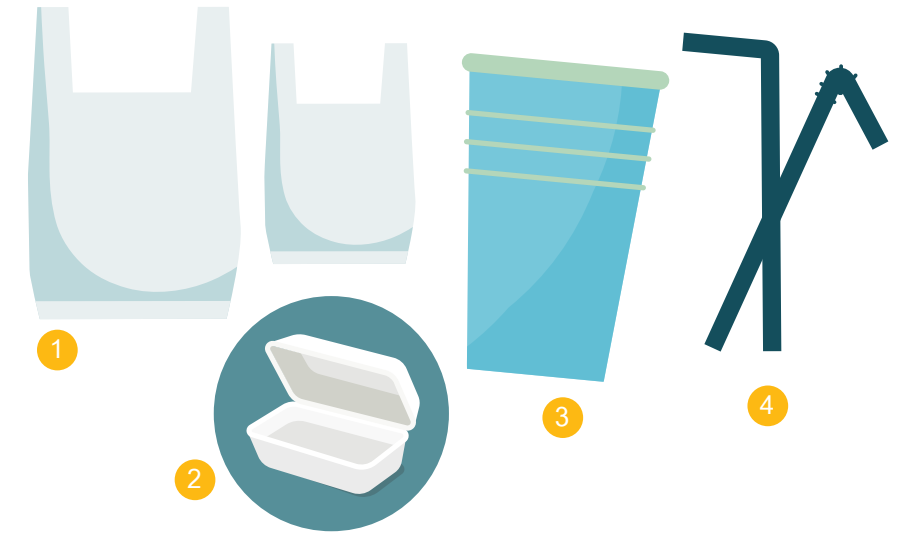
1. พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal)
2. ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมของสารอ็อกโซ่ (Oxo)
3. ไมโครบีด (Microbead)

● 2565

เลิกใช้พลาสติก 4 ประเภท ภายในปี 2565 ได้แก่

1. ถุงพลาสติกหูหิ้วขนาดความหนา น้อยกว่า 36 ไมครอน
2. กล่องโฟมบรรจุอาหาร
3. แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว)
4. หลอดพลาสติก

● 2570

การนำขยะพลาสติกเป้าหมาย กลับมาใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ 100 ภายในปี 2570

โดย Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 ดังกล่าว เป็นนโยบาย เป็นกรอบและทิศทาง ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการจัดการขยะพลาสติก ของประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ พลาสติกโดยความร่วมมือของ ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

CIRCULAR ECONOMY

“หลักเศรษฐกิจหมุนเวียน”

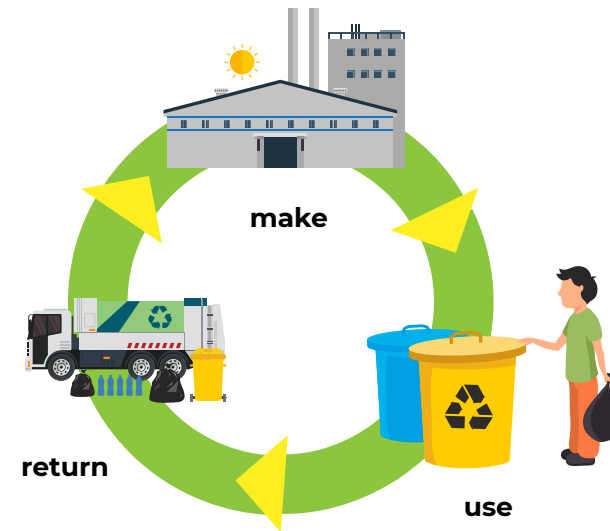

เศรษฐกิจหมุนเวียน คือ การหมุนเวียนใช้ทรัพยากรธรรมชาติในห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสีย วัสดุดิบ สินค้าที่หมดอายุ และพลังงาน ให้กลับไปเป็นทรัพยากรที่หมุนเวียนอยู่ในระบบด้วยกระบวนการที่เหมาะสม คือ Make > Use > Return

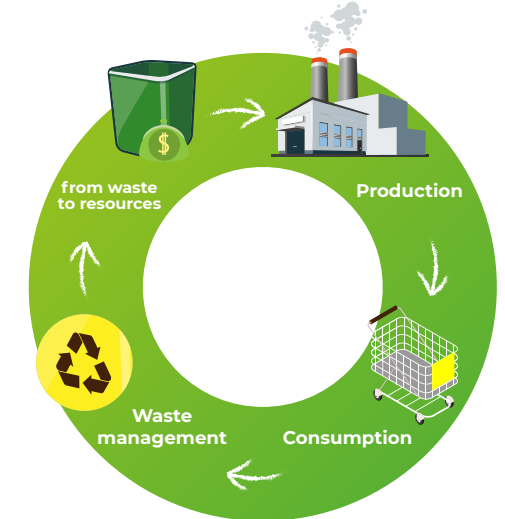
หลักการสำคัญของเศรษฐกิจหมุนเวียน คือ เศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากร และผลิตภัณฑ์ได้นานที่สุด ลดขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ โดยยึดหลักการสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

หลักการที่ 1 การรักษาและเสริมทุนด้านธรรมชาติ (Natural Capital) ผ่านการจัดการควบคุมทรัพยากรธรรมชาติที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เศรษฐกิจหมุนเวียนจะช่วยเสริมสร้างทุนด้านธรรมชาติ จากการไหลเวียนของทรัพยากรในระบบ และการสร้างเงื่อนไขที่เหมาะสมต่อการฟื้นคืนสภาพของทรัพยากร เช่น คุณภาพของดิน

หลักการที่ 2 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการหมุนเวียนผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบ และวัสดุต่างๆ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งทั้งนี้จะนำไปสู่การออกแบบการแปรรูป ทรัพยากรหลังจากที่ทรัพยากรผ่านการใช้งาน (remanufacturing) การซ่อมแซม (refurbishing) และการนำมาใช้อีกครั้ง (recycling) เพื่อคงการหมุนเวียนของส่วนประกอบ และวัสดุต่างๆ ภายในเศรษฐกิจ

หลักการที่ 3 การรักษาประสิทธิภาพของระบบและลดผลกระทบเชิงลบ ผ่านการออกแบบเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบ (negative externalities) จากผลิตภัณฑ์หลักการดังกล่าวครอบคลุม ทั้ง 1.การลดผลกระทบด้านลบต่อสาธารณสุขปโภคของมนุษย์ เช่น อาหาร การคมนาคม ที่อยู่อาศัย การศึกษา และสุขภาพ และ 2.การจัดการผลกระทบด้านลบที่มาจากการใช้ทรัพยากร เช่น การใช้ที่ดิน อากาศ น้ำ มลภาวะทางเสียง และการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศ

แผนผังเศรษฐกิจหมุนเวียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการผลักดัน Circular Economy

- 1.สร้างงานและผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจ
- 2.เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากร
- 3.ผลักดันการสร้างนวัตกรรม
- 4.ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เช่น ปริมาณก๊าซเรือนกระจก และของเสีย)
- 5.สร้างโอกาสให้กับรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ เช่น Chemical Leasing

ที่มา: สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศ, เศรษฐกิจหมุนเวียน (CIRCULAR ECONOMY) , 2559

2

PLASTIC BAGS

ถุงพลาสติกหูหิ้ว

- กำเนิดถุงพลาสติกหูหิ้ว
- กระบวนการผลิตถุงพลาสติกหูหิ้ว และการนำกลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล
- พฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

“การคิดค้น ถุงพลาสติก”

แปลกแต่จริง! เรื่องนี้เป็นเรื่องที่หลายๆ คนคงไม่เคยทราบมาก่อนว่าจริงๆ แล้ว การคิดค้น “ถุงพลาสติก” นั้นเริ่มต้นจากความต้องการรักษาสิ่งแวดล้อม หรือ “ลดการตัดไม้ทำลายป่า” เพื่อนำไปทำ “ถุงกระดาษ” ซึ่งเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในยุคนั้น โดยหารู้ไม่ว่าการคิดค้น “พลาสติก” นั้น จะทำให้เกิดปัญหาขยะล้นโลกในปัจจุบัน

ทั้งนี้เราจะพาไปดูว่าถุงพลาสติกก่อกำเนิดขึ้นได้อย่างไร และใครเป็นผู้คิดค้นถุงพลาสติกขึ้นมา รวมถึงขั้นตอนการผลิตและการนำไปรีไซเคิล

รู้หรือไม่? แท้จริงแล้วผู้คิดค้น

“ถุงพลาสติก”

ต้องการผลิตออกมาเพื่อ

“รักษาสิ่งแวดล้อม”

ที่มา : www.thepeople.co/sten-gustaf-thulin-plastic-bags-inventor/

STEN GUSTAF THULIN

“บิดาผู้ให้กำเนิดถุงพลาสติกใบแรกของโลก”

พวกเราต่างรู้กันดีว่า “ถุงพลาสติก” โดยเฉพาะถุงพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เป็นต้นเหตุหนึ่งของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้เป็นเศษขยะที่อุดตันตามท่อระบายน้ำแล้ว ยังเป็นอันตรายต่อสัตว์เมื่อกินเข้าไปอีกด้วย

ผู้ที่ได้รับเครดิตว่าเป็นคนให้กำเนิดถุงพลาสติกใบแรกของโลก คือวิศวกรสวีดิชที่มีชื่อว่า “สเตียน กุสตาฟ ฐูลิน” (Sten Gustaf Thulin) เขาเกิดเมื่อปี 1914 ที่เมืองลุนด์ เมืองเล็กๆ ในเขตสโกเน ทางตอนใต้ของประเทศสวีเดน ก่อนจะย้ายมาทำงานที่บริษัท Celloplast ในเมืองนอร์ชอปิง เมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของสวีเดน

ที่มา : www.thepeople.co/sten-gustaf-thulin-plastic-bags-inventor/

“บริษัท **CELLOPLAST** สามารถผลิตถุงพลาสติกได้มากกว่า ปีละ **600** ล้านใบ และเพิ่มขึ้นเป็น **760** ล้านใบ ในเวลาไม่นาน”

ฐูลิน ได้พยายามพัฒนาการผลิตถุงพลาสติกจากโพลีเอทิลีน (Polyethylene) หลังจากในปี 1933 นักเคมีชาวอังกฤษได้สูตรการผลิตโพลีเอทิลีนในเชิงอุตสาหกรรมมาโดยบังเอิญ ทำให้พลาสติกที่เกิดจากสารตั้งต้นเอทิลีนสามารถนำมาผลิตเป็นสิ่งของต่างๆ มากมายและแน่นอนว่าหนึ่งในนั้นคือการเอาไปผลิตเป็นถุงใส่ของสารพัดประโยชน์ ช่วงแรก ถุงใส่ของที่ผลิตจากโพลีเอทิลีนยังไม่ค่อยได้รับความนิยม เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูงและมีขั้นตอนการผลิตที่ยุ่งยากซับซ้อน แต่ฐูลินเชื่อว่าพลาสติกจะเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มาเปลี่ยนโลก เขาเลยจับมือกับเพื่อนร่วมงานที่ Celloplast ชุมคิดค้นวิธีผลิตถุงโพลีเอทิลีนแบบใหม่ที่หยิบจับง่าย ใส่ของได้มาก และที่สำคัญคือราคาต้องไม่แพง หลังจากใช้เวลาเป็นปี วันหนึ่งในปี 1962 เขาได้โอเคเดียวการผลิตถุงพลาสติกด้วยการนำโพลีเอทิลีนมารีดเป็นแผ่นบางๆ แล้วนำสองแผ่นมาประกบ เชื่อมทั้งสี่ด้านเข้าด้วยกัน ก่อนจะเจาะบางส่วนออกเพื่อให้กลายเป็นหูสำหรับใช้หิ้วถ้านึกภาพไม่ออกให้คิดถึงเสื้อที่เช็ดที่มีช่องสำหรับสวมแขนและคอ ซึ่งตอนแรกฐูลินตั้งชื่อเจ้าถุงนี้ว่า “ทีเช็ด” แล้วขอจดสิทธิบัตรเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 1962 และได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 27 เมษายน 1965 ส่วนในประเทศไทยเราเรียกถุงพลาสติกแบบนี้ว่า “ถุงก๊อบแก๊บ” เนื่องจากเสียงของถุงที่ตั้งเมื่อมีการสัมผัส ซึ่งที่มาของเสียงเกิดจากการเรียงตัวเป็นผลึกในเนื้อโพลิเมอร์นั่นเอง

ถุงพลาสติกแบบใหม่ที่น้ำหนักเบา คงทน ราคาไม่แพง และผลิตได้ง่ายนี้ ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว ภายในช่วงทศวรรษที่ 60 บริษัท Celloplast สามารถผลิตถุงพลาสติกได้มากกว่าปีละ 600 ล้านใบ และเพิ่มขึ้นเป็น 760 ล้านใบในเวลาไม่นาน

ถุงพลาสติกแพร่กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะที่สหรัฐอเมริกา ที่การใช้ถุงพลาสติกเติบโตอย่างรวดเร็วไปพร้อมการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และยังได้รับการสนับสนุนจากบริษัทน้ำมันซึ่งมีวัตถุประสงค์ปิโตรเคมีในมืออย่างเหลือเฟือ จนในช่วงกลางทศวรรษที่ 80 ถุงพลาสติกก็เข้ามาแทนที่ถุงกระดาษในสหรัฐอเมริกาได้อย่างสมบูรณ์

ฐูลิน ทำงานที่ Celloplast จนเกษียณอายุในปี 1979 แล้วย้ายไปอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะอังกฤษ ที่ที่เขาใช้ชีวิตอย่างสงบจบจวนวันสุดท้ายของชีวิตในปี 2006 ด้วยอายุ 92 ปี ทิ้งสิ่งประดิษฐ์มหัศจรรย์นี้ไว้ให้เป็นประเด็นสังคม เพราะถุงพลาสติกที่ฐูลินสร้างสรรคขึ้นมาไม่ต่างอะไรจากรถยนต์วอลโว่, แร็คหลังคาอูเล่, เฟอริโนเจอร์วีกีเย หรือสิ่งของหลายๆ อย่างที่ได้ชื่อว่ามีผลผลิตภายใต้ธงฟ้าเหลือง ที่มีจุดเด่นเรื่องความทนทานยาดซึ่งเจ้าถุงพลาสติกบาง ๆ พวกนี้ก็จะย่อยสลายได้ในธรรมชาติ บางใบอาจต้องใช้เวลานานนับศตวรรษเลยทีเดียว

“ด้วยภาพตัวร้ายของถุงพลาสติก ทำให้หลายคนมองว่า ฐูลิน คือนักประดิษฐ์ที่เป็นต้นตอของปัญหาทั้งหมด แต่เชื่อว่ามันในวันนั้นความตั้งใจของเขาไม่ได้ต้องการให้สิ่งประดิษฐ์นี้เกลื่อนกลาดไปทั่วโลกแต่เขาต้องการนวัตกรรมใหม่ที่เพิ่มความสะดวกสบายและทำให้ชีวิตของทุกคนดีขึ้นต่างหาก”

กระบวนการผลิต ถุงพลาสติกหูหิ้ว

1 การเตรียมวัตถุดิบ

วัตถุดิบ : เตรียมเม็ดพลาสติกชนิดที่ต้องการ

การเป่าถุง

ภาพ : bkpplasticbags

การตัดและซีลถุงพลาสติก

2 การเป่าถุง

นำเม็ดพลาสติกมาหลอมเพื่อเป่าขึ้นรูปถุงพลาสติก

- 2.1 พับข้างถุง : สำหรับถุงหูหิ้วพับด้านข้าง
- 2.2 การหล่อน้ำเย็น : สำหรับผลิตถุงร้อน
- 2.3 การระเบิดหน้าถุง : สำหรับพิมพ์ลายถุง

3 การตัดและซีลถุงพลาสติก

การซีลถุงพลาสติกและตัดปากถุงตามความยาวที่กำหนด (สามารถตัดเป็นหูหิ้ว หรือเจาะรูได้)

4 บรรจุลงหีบห่อ

เสร็จสิ้นการผลิตบรรจุลงแพ็คเกจจิ้งเพื่อขนส่งต่อไป

ที่มา : www.kdttrading.com/index.php?lay=show&ac=artikel&id539364374&ntype=8

บรรจุลงหีบห่อ

กระบวนการ “รีไซเคิล” RECYCLE

ถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมักจะแฝงตัวอยู่ในธรรมชาติซึ่งมันจะส่งผลกระทบต่อธรรมชาติและระบบนิเวศ หรือมันสามารถพัดไปตามลมและบ่อยครั้งที่พวกมันนั้นจะถูกพัดลงไปในทะเลก็เพราะเราไม่เห็นความสำคัญของการรีไซเคิล

ในทะเลถุงพลาสติกนั้นคล้ายกับสิ่งมีชีวิต อย่างเช่นแมงกะพรุน ซึ่งมีรูปร่างคล้ายถุงพลาสติกมาก แต่สำหรับปลา เต่า วาฬ นกชนิดต่าง ๆ นั้น “แมงกะพรุน” เป็นอาหารอันโอชะของพวกมันเลยทีเดียว เมื่อสัตว์เหล่านี้กินมันเข้าไปจะทำให้พวกมันถึงตายได้ และมันจะพันติดกับพืชและสัตว์ทะเลทำให้สิ่งมีชีวิตเหล่านี้หายใจไม่ออกหรือเสื่อมโทรมลงจนทำให้พวกมันล้มตายในที่สุด

เราไม่สามารถปล่อยให้เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องรู้วิธีการรีไซเคิลซึ่งมันง่ายกว่าที่คุณคิด พลาสติกเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเรา ควรให้ความสำคัญเรื่องการใช้งานและการกำจัดมัน

ขั้นตอนการรีไซเคิลพลาสติกมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1 **ตรวจสอบ (INSPECTION)** เป็นการตรวจสอบและแยกสิ่งที่ไม่ปะปนออกจากขยะพลาสติก เช่น ก้อนหิน แก้ว รวมถึงพลาสติกที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้
- 2 **ตัดบกและทำความสะอาด (CHOPPING AND WASHING)** การนำพลาสติกมาล้างทำความสะอาดและตัดเป็นชิ้นเล็กๆ
- 3 **คัดแยกประเภทพลาสติกโดยการลอยในน้ำ (FLOTATION TANK)** เนื่องจากพลาสติกแต่ละประเภทจะมีความหนาแน่นที่ต่างกัน บางประเภทจะจม บางประเภทจะลอย วิธีนี้เป็นวิธีคัดแยกอย่างง่าย
- 4 **ทำให้แห้ง (DRYING)** หลังจากคัดแยกโดยการลอยน้ำมาแล้วให้นำมาทำให้แห้งในเครื่องอบแห้ง (tumble dryer)
- 5 **การหลอมด้วยความร้อนและความดัน (MELTING)** ชิ้นพลาสติกที่แห้งแล้วจะถูกนำไปหลอมที่เครื่องอัดรีด (extruder) อุณหภูมิและความดันที่ใช้ขึ้นอยู่กับชนิดของพลาสติกเนื่องจากพลาสติกแต่ละชนิดมีจุดหลอมเหลวที่ต่างกัน
- 6 **การกรอง (FILTERING)** เมื่อพลาสติกที่หลอมแล้วจะต้องผ่านการกรองอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อการกำจัดสิ่งปนเปื้อนออก จากนั้นพลาสติกที่หลอมจะผ่านออกจากเครื่องอัดรีดที่ให้ออกมาเป็นเส้น
- 7 **การทำเม็ดพลาสติก (PELLETIZING)** เมื่อได้พลาสติกออกมาเป็นเส้นแล้วให้นำมาแช่น้ำเพื่อทำให้เย็นก่อนตัดเป็นเม็ดเล็กๆ จากนั้นนำมาบรรจุลงกล่องเพื่อส่งไปขึ้นรูปพลาสติกให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

ที่มา : หนังสือ รีไซเคิลพลาสติก โดย ดร.ธนาวดี ลี้จักษ์ เอ็มเทค

การใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว
“ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”

ที่เราทิ้งบนบก

● **ฝังอยู่ในดิน**

ขยะพลาสติกกว่า 80 เปอร์เซ็นต์มาจากกิจกรรมทางบกมากกว่าทางน้ำ ทำให้วิธีนำขยะพลาสติกมาฝังไว้ในดินเป็นที่นิยมในการนำมากำจัดแต่ถ้าไม่มีการวางแผนและป้องกันให้ดีก็จะส่งผลเสียเป็นอย่างมาก เมื่อมีฝนตกลงมาก็จะทำให้สารเคมีที่เป็นพิษไหลสู่ใต้ดินและกลายเป็นพิษต่อดินและแหล่งน้ำใต้ดิน

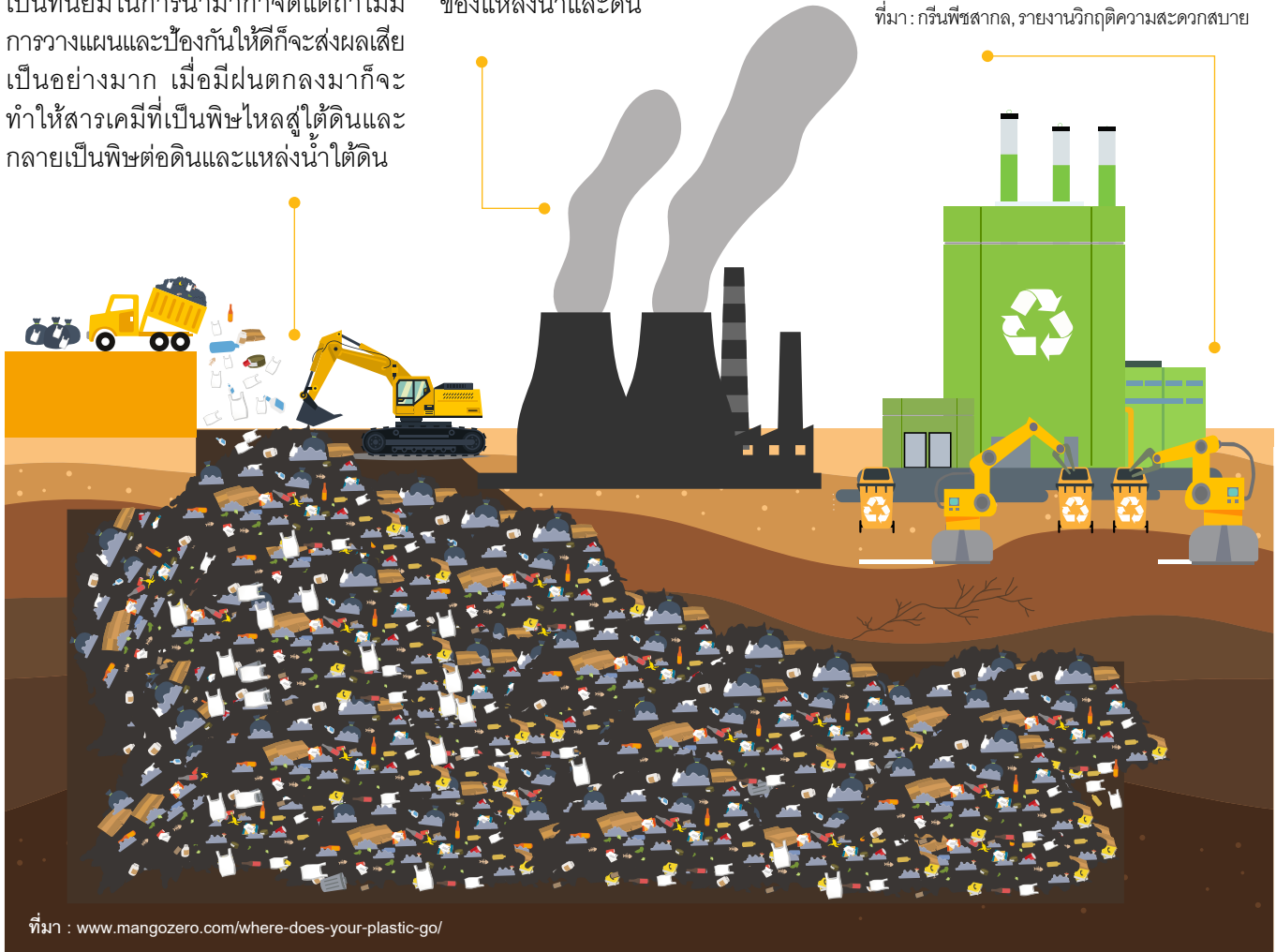
● **เผาถึงกลายเป็นมลพิษ**

การเผาขยะพลาสติกเพื่อเปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้าก็เป็นที่ยอมรับในหลายประเทศ แต่การเผาขยะเป็นการปล่อยมลพิษที่ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจก รวมไปถึงการทำให้เกิดสารพิษในชั้นบรรยากาศซึ่งอาจนำไปสู่การปนเปื้อนของแหล่งน้ำและดิน

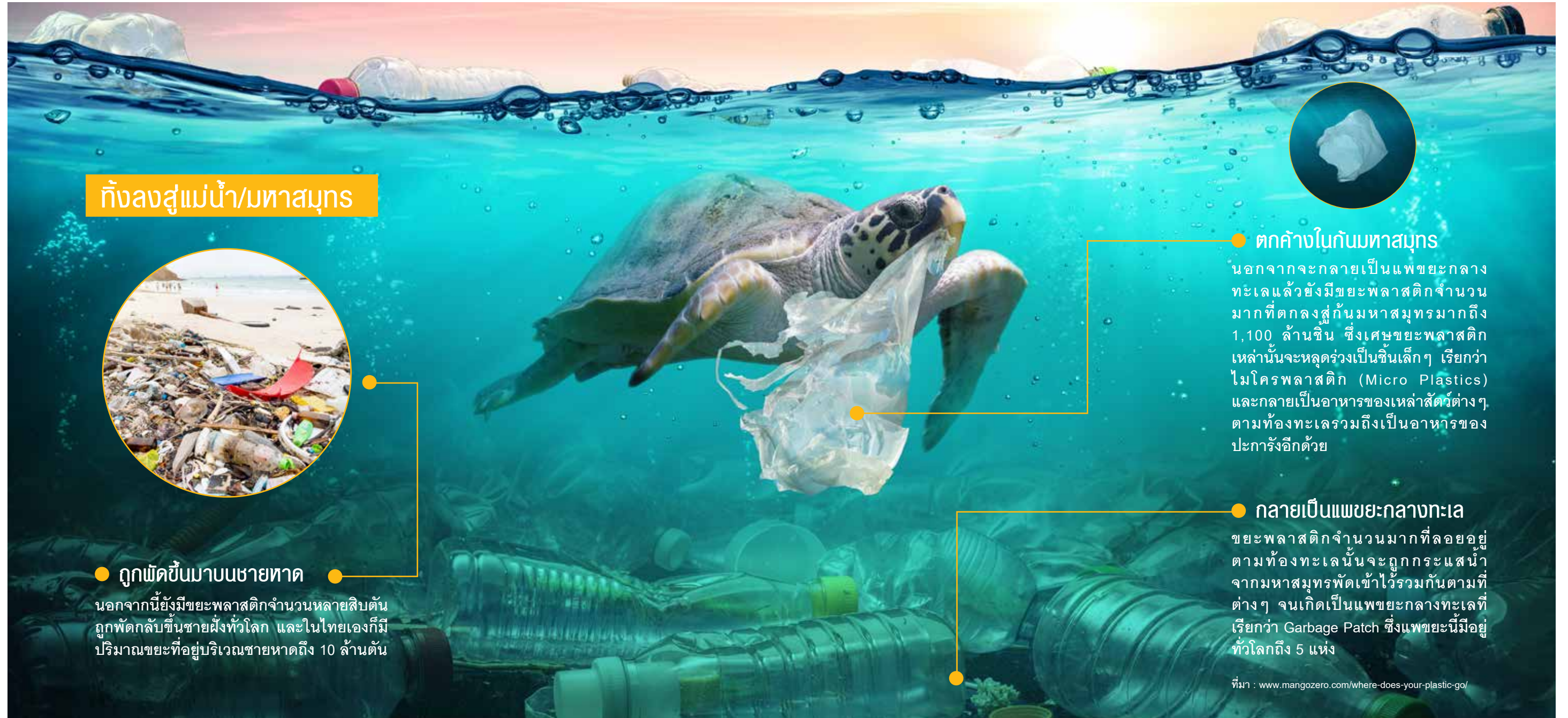
● **9% ของทั่วโลกถูกนำไปรีไซเคิล**

พลาสติกจำนวนมหาศาลจะมีเพียง 9 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ถูกนำมารีไซเคิล หมุนเวียนใหม่อีกครั้งส่วนใหญ่แล้วขยะที่ถูกนำมารีไซเคิลจะเป็นขยะที่มีมูลค่าสูง ส่วนขยะพลาสติกที่ไม่มีมูลค่าหรือมีมูลค่าต่ำจะถูกทิ้งกลายเป็นสิ่งไร้ค่าไป

ที่มา: กรีนพีซสากล, รายงานวิกฤตความสะอาดสุขภาพ

ที่มา : www.mangozero.com/where-does-your-plastic-go/

ทิ้งลงสู่ม่าน้ำ/มหาสมุทร

• ตกค้างในก้นมหาสมุทร

นอกจากจะกลายเป็นแพขยะกลางทะเลแล้วยังมีขยะพลาสติกจำนวนมากที่ตกลงสู่ก้นมหาสมุทรมากถึง 1,100 ล้านชิ้น ซึ่งเศษขยะพลาสติกเหล่านั้นจะหลุดร่วงเป็นชิ้นเล็กๆ เรียกว่าไมโครพลาสติก (Micro Plastics) และกลายเป็นอาหารของเหล่าสัตว์ต่างๆ ตามท้องทะเลรวมถึงเป็นอาหารของปะการังอีกด้วย

• ถูกพัดขึ้นมาบนชายหาด

นอกจากนี้ยังมีขยะพลาสติกจำนวนมากหลายสิบล้านถูกพัดกลับขึ้นชายฝั่งทั่วโลก และในไทยเองก็มีปริมาณขยะที่อยู่บริเวณชายหาดถึง 10 ล้านตัน

• กลายเป็นแพขยะกลางทะเล

ขยะพลาสติกจำนวนมากที่ลอยอยู่ตามท้องทะเลนั้นจะถูกกระแสน้ำจากมหาสมุทรพัดเข้าไว้รวมกันตามที่แตกต่างกัน จนเกิดเป็นแพขยะกลางทะเลที่เรียกว่า Garbage Patch ซึ่งแพขยะนี้มีอยู่ทั่วโลกถึง 5 แห่ง

ที่มา : www.mangozero.com/where-does-your-plastic-go/

3

การรณรงค์ ลด ละ เลิก ใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว

- กิจกรรม “รวมพลังสร้างวินัยลดใช้ถุงพลาสติก”
- กิจกรรม “ลดรับลดให้ลดใช้ถุงพลาสติก”
- กิจกรรม “EVERYDAY SAY NO TO PLASTIC BAGS”
- เทคนิคง่ายๆ ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว
- การจัดการถุงพลาสติกหูหิ้วด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

กิจกรรม

“รวมพลังสร้างวินัยลดใช้ถุงพลาสติก”

สืบเนื่องการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยของรัฐบาล ที่ผลักดันให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ โดยมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เพื่อให้เกิดการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน และหนุนเสริมการดำเนินงานซึ่งกันและกัน โดย Roadmap ดังกล่าว ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ

1. เร่งจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤติ
2. ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจัดการกับขยะที่เข้ามาใหม่ โดยเน้นการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และแปรรูปพลังงานจากขยะ
3. จัดระเบียบมาตรฐานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
4. การสร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน

- 11.บริษัท บีทูเอส จำกัด
- 12.บริษัท เพาเวอร์บาย จำกัด
- 13.บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด (มหาชน)
- 14.บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
- 15.บริษัท รังสิตพลาซ่า จำกัด
- 16.บริษัท เสรีพรีเมียร์ จำกัด หรือ ตลาดเสรี มาร์เก็ต เดอะไนน์ พระราม 9

และตามมติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ในการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลักการ 3Rs Reduce Reuse Recycle ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และการส่งเสริมการคัดแยกขยะและการจัดการขยะอย่างครบวงจร รวมถึงการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยากอย่างเป็นรูปธรรมในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงกำหนดให้ปี พ.ศ.2558 เป็นปีแห่งการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามบทบาทของตน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมมือกับ ภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน 16 หน่วยงาน ได้แก่

- 1.บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) หรือ เซเว่น อีเลฟเว่น
- 2.บริษัท เซ็นทรัล จำกัด
- 3.บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด
- 4.บริษัท เซ็นทรัลมาร์เก็ตติ้งกรุ๊ป จำกัด
- 5.บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด
- 6.บริษัท ฟู้ดแลนด์ ซูเปอร์มาเก็ต จำกัด
- 7.บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
- 8.ห้าง เทสโก้ โลตัส หรือ บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
- 9.บริษัท ซีอาร์ซี ไทวัสดุ จำกัด
- 10.ซูเปอร์สปอร์ต หรือ บริษัท ซีอาร์ซี สปอร์ต จำกัด

ในการร่วมดำเนินการรณรงค์เพื่อร่วมขับเคลื่อนการสร้างวินัยคนในชาติสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาลภายใต้โครงการ รวมพลังสร้างวินัย ลดใช้ถุงพลาสติก โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2558 ที่ผ่านมา เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกซึ่งบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก และส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการงดให้บริการถุงพลาสติกในวันที่ 15 และ 30 ของเดือน จากนั้นจึงถือเป็นโอกาสในการสร้างความตื่นตัวให้กับประชาชนในการลดใช้ถุงพลาสติกให้มากขึ้น ขยายผลการดำเนินงาน

โดยการยกระดับการรณรงค์ให้มีความเข้มข้นขึ้น ด้วยการเพิ่มความถี่ในการงดให้บริการถุงพลาสติก จากเดือนละ 2 วัน ในวันที่ 15 และ 30 เพิ่มอีกสัปดาห์ละ 1 วัน คือทุกวันพุธ และยกระดับการรณรงค์เป็นทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ตามลำดับ

สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ดำเนินโครงการถึง 30 กันยายน 2561 สามารถลดใช้ถุงพลาสติกได้ จำนวนทั้งสิ้น

435,775,758

กิจกรรม “ลดรับ ลดให้ ลดใช้ ถุงพลาสติก”

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 และข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2561 ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนรวมทั้ง บริษัท ห้างร้าน หรือสถานประกอบการต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการลดการใช้วัสดุที่ผลิตขึ้นจากพลาสติกเนื่องจากจะกลายเป็นขยะตกค้างที่ย่อยสลายได้ยาก เช่น การใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าที่จำเป็นและกระตุ้นให้ผู้ซื้อสินค้านำถุงผ้ามาใส่สินค้าเอง การให้ส่วนลดราคาสินค้ากรณีที่ลูกค้าไม่ใช้ถุงพลาสติก โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งรัดการดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็ว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงกำหนดจัด “โครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมในพื้นที่ตลาดสดทั่วประเทศ และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมในตลาดสด

วัตถุประสงค์ : เพื่อลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และลดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่ตลาดสดทั่วประเทศ เป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาถุงพลาสติกหูหิ้วให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้น การลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วในตลาดสด ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อทั่วประเทศ สำหรับภาคความร่วมมือภาคเอกชน ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการร่วมสร้างวินัยคนในชาติสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืนโดยร่วมกันรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกมาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ ถุงพลาสติกจึงเป็นการขยายฐานการทำงานให้เชื่อมโยงอย่างทั่วถึงทุกระดับ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้ดำเนินโครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าวประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้

- 1.กิจกรรมมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ
- 2.กิจกรรมรณรงค์ ทำความดี ด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก
- 3.กิจกรรมการลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและงดใช้โฟม บรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
- 4.กิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจงดการใช้พลาสติกและโฟมในสวนสัตว์
- 5.กิจกรรมการจัดการขยะบึงกุสทะเล ในพื้นที่ 24 จังหวัดชายทะเล

กิจกรรม
**EVERYDAY
 SAY NO TO
 PLASTIC
 BAGS**

นายวรวิฑูร ศลิปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แถลงข่าวเปิด กิจกรรม "Everyday Say No To Plastic Bags" โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ ศิลปิน ดาราจิตอาสากว่า 58 ท่าน มาร่วมแคมเปญถ่ายภาพ #everydaysaynotoplasticbags

ข้อมูลจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระบุว่าขยะที่พบในทะเลมากกว่าร้อยละ 50 เป็นขยะพลาสติก โดยเฉพาะถุงพลาสติกหูหิ้ว ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่นิยมใช้สูงมาก เนื่องจากสะดวกสบาย น้ำหนักเบา และราคาถูก บรรจุภัณฑ์พลาสติกประเภทต่างๆ ถูกใช้ในระยะเวลาที่สั้นมาก เมื่อเทียบกับระยะเวลาที่พลาสติกใช้ในการย่อยสลายประมาณ 450 ปีบนบก แต่เมื่ออยู่ในทะเลจะใช้เวลานานกว่า ทำให้มีปริมาณขยะพลาสติกสะสมและตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อมทั้งบนบกและในทะเลจำนวนมาก ในปี 2561 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในประเทศที่ทิ้งขยะพลาสติกลงทะเลมากเป็นอันดับ 6 ของโลก จากผลการสำรวจปริมาณขยะทะเลทั่วโลก

ของทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยจอร์เจีย 1 ขยะพลาสติกต้องใช้เวลา นานมากในการย่อยสลายและเมื่อแตกตัวเป็นชิ้น เล็กมากๆ เรียกว่า ไมโครพลาสติก (Micro Plastic) ซึ่งไมโครพลาสติกปนเปื้อนในธรรมชาติทั้งในน้ำ ในดิน รวมถึงในร่างกายของสัตว์

ที่มา : What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050

ต่อมาในประเทศไทยได้พบกับ “มาเรียม” หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่าอีเรียม เป็นลูกพะยูนเพศเมีย ตกเป็นข่าวดังและเป็นขวัญใจของประชาชนหลังจากเมื่อวันที่ 26 เม.ย.2562 มันเกยตื้นที่อ่าวทิงต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ ขณะมีอายุได้ราว 6 เดือนเท่านั้นเจ้าหน้าที่พยายามผลักดันกลับสู่ทะเล ถึงสามครั้งแต่ลูกพะยูนมาเรียมยังว่ายวนเวียนในจุดเดิม เจ้าหน้าที่จึงตัดสินใจหาที่อยู่ที่เหมาะสมเป็นแหล่งที่มีหญ้าทะเล มีกลุ่มพะยูนอยู่มากและชุมชนในพื้นที่ต้องมีความพร้อมที่จะช่วยดูแล แม้ว่ามาเรียมจะกินหญ้าทะเลได้แต่ด้วยวัยของมัน นมยังเป็นอาหารหลัก เจ้าหน้าที่จึงต้องป้อนนมจนกว่าเขาแข็งแรงพอที่จะกินหญ้าทะเลอย่างเดียว มาเรียมจึงถือเป็นพะยูนตัวแรกของไทยที่มนุษย์ให้นมในสภาวะธรรมชาติ เจ้าหน้าที่และชาวบ้านในพื้นที่ก็ผูกพันกับมาเรียมรู้สึกเหมือนลูกหลาน จนกระทั่งเมื่อตอนเช้าวันที่ 17 สิงหาคม 2562 มาเรียมได้จากโลกนี้ไปอย่างกระทันหัน

มาเรียม ขณะมีอายุได้ราว 6 เดือน

กิจกรรมเก็บขยะชายหาด Good Day Say No Plastic Bag On The Beach “ดูแลโลกเพื่อให้โลก...ดูแลเราตลอดไป”

● ผลจากการขันสูตร

มาเรียมจากเราไปด้วยอาการช็อก และพบเศษพลาสติกเล็กๆ หลายชนิด ขวางลำไส้จนมีอาการอุดตันบางส่วนและอักเสบ ทำให้มีแก๊สสะสมอยู่เต็มทางเดินอาหาร มีการติดเชื้อในกระแสเลือด ปอดเป็นหนองหวังว่าการเสียชีวิตของมาเรียมจะช่วยให้ผู้คนตระหนักว่ามนุษย์จะต้องเลิกใช้ชีวิตในรูปแบบที่ไม่รบกวนสัตว์และธรรมชาติมากขึ้นรวมไปถึงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเอาใจใส่จริงจังด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้มีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก

ประกอบกับประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นประธานอาเซียน ภายใต้แนวคิดหลัก “Advancing Partnership for Sustainability” หรือ “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” คือ ความยั่งยืน ความเชื่อมโยงและการมองไปสู่อนาคตหมายถึงการที่อาเซียนจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ในทุกภาคส่วนบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันทั้งภาคภายนอกภูมิภาคและประชาคมโลก เพื่อก้าวไปข้างหน้าด้วยกันอย่างมีพลวัต สู่อนาคตที่มีความยั่งยืนในทุกมิติซึ่งในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 34 นั้นประเทศไทยได้รับรองปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน เป็นหนึ่งในความคืบหน้าสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมว่าด้วยขยะพลาสติกในอาเซียน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดกิจกรรมเก็บขยะชายหาด Good Day Say No Plastic Bag On The Beach “ดูแลโลกเพื่อให้โลก...ดูแลเราตลอดไป” เพื่อให้ทุกคนได้แสดงจุดยืนและศักยภาพในการช่วยเหลือโลกของเรา จากการณ์โลกเรานั้นประสบปัญหาด้านขยะทะเล รวมถึงสถานการณ์ของทะเลไทยที่กำลังอยู่ในภาวะวิกฤติทรัพยากรทางทะเลกำลังเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลกระทบต่อสัตว์ทะเลหลายชนิด **ไม่ว่าจะเป็น เต่าพะยูน วาฬ โลมา พวกเขเหล่านี้ต่างตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์**

ต่อมาในวันที่ 20 สิงหาคม 2562 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการ ขอให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการลดขยะพลาสติกตามมาตรการต่างๆ ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561–2573 เป้าหมายคือ การลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ภายในปี 2565 สืบเนื่องจาก นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำคณะเข้าพบ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอแนวทางการอนุรักษ์พะยูนแห่งชาติ โดยนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่า

ภาพ : posttoday.com

“ทุกคนต้องช่วยกันกำจัดขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติกเพราะขยะเหล่านี้จะไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง จากนั้นก็ไม่สามารถย่อยสลายได้ทันทีที่มาเริ่มต้องตายไปก็เพราะขยะพลาสติก ตกอยู่ในลำน้ำ อย่างไรก็ตามวันนี้เราเริ่มมาตรการและแผนแม่บทแล้วเพื่อลดขยะพลาสติก ซึ่งต้องลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งโดยในปี 2565 จะต้องเลิกใช้พลาสติกแบบนี้ให้หมดคั้งนั้นภาคเอกชนและประชาชน จึงต้องเตรียมพร้อมโดยเฉพาะเอกชนอย่าขึ้นราคากับผู้บริโภคเมื่อเปลี่ยนไปใช้อย่างอื่น”

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

● การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2562 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อทั่วประเทศ ที่เป็นภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน ในกรุงดให้บริการถุงพลาสติกหูหิ้วแก่ลูกค้าตั้งแต่

วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่วินัยในการลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและจัดการขยะพลาสติกในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

เพื่อยกระดับการรณรงค์ให้เข้มข้น วันที่ 28 ตุลาคม 2562 นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แถลงข่าวเปิด กิจกรรม “Everyday Say No To Plastic Bags” โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับศิลปินดาราคิดอาสา กว่า 58 ท่าน มาร่วมแคมเปญถ่ายภาพ #everydaysaynotoplasticbags เพื่อบอกเล่าความรู้สึกแทนสิ่งมีชีวิตต่างๆ โดยเฉพาะสัตว์ทะเลที่ได้รับ

ผลกระทบจากขยะพลาสติกผ่านภาพถ่าย “อย่าปล่อยให้พลาสติกที่เราใช้แล้วทิ้ง กลับมาสร้างความเจ็บปวดให้กับทุกชีวิตที่อาศัยอยู่บนโลกเดียวกัน” ช่วยกันปฏิเสธการรับถุงพลาสติกในชีวิตประจำวัน กันคนละใบ สองใบ เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในวันข้างหน้าพร้อมโศกภาพผ่านโซเชียลมีเดียสร้างกระแสให้สังคมหันมาใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

นโยบายงดให้บริการถุงพลาสติกหูหิ้วตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2662 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกลไกการขับเคลื่อนการงดให้ถุงพลาสติกในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อเป็นนโยบายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานเพื่อลดและเลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-Use Plastic) ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573

● เทคนิคง่ายๆ ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว

1. วางแผนก่อนออกไปซื้อของ โดยเตรียมภาชนะสำหรับบรรจุของได้อย่างเหมาะสม
2. ปฏิเสธรับถุงพลาสติกหูหิ้วจากร้านค้า
3. ซื้อของน้อยชิ้น โดยไม่ต้องใส่ถุงพลาสติกหูหิ้ว
4. ใช้ถุงผ้า ตะกร้า รถเข็น หรือภาชนะที่ใส่ซ้ำได้
5. นำถุงพลาสติกหูหิ้วที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ
6. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถย่อยสลายได้
7. แยกขยะประเภทถุงพลาสติกหูหิ้วเพื่อส่งต่อการนำไปรีไซเคิล

การจัดการถุงพลาสติกหูหิ้วด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

— โครงการ “ถุงคืนชีพ”

BAG FOR LIFE.

การเดินทางของ “ถุงคืนชีพ”

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด เครือข่ายร้านค้าปลีก “เทสโก้ โลตัส” ได้ปฏิบัติตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการงดให้ถุงพลาสติกหูหิ้วแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เพื่อลดขยะพลาสติกและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเทสโก้ โลตัส ได้พัฒนาโครงการ “ถุงคืนชีพ” หรือ “Bag for Life”

“การที่ห้างร้านต่างๆ ร่วมกันงดให้ถุงพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง หรือนำถุงพลาสติกกลับมาใช้ใหม่เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดรวมถึงการนำถุงพลาสติกเข้าสู่ระบบรีไซเคิลซึ่งเป็นการช่วยให้พลาสติกหมุนเวียนอยู่ในระบบจะสามารถช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก

ในประเทศไทยอย่างมหาศาล และลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ชาวไทยต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน โดยเทสโก้ โลตัส ได้ตั้งเป้าหมายว่าบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มเทสโก้สามารถรีไซเคิลได้ทั้งหมดภายในปี 2568”

ที่มา : บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

การจัดการถุงพลาสติกหูหิ้วด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

WON TOGETHER

ที่มา : โครงการมือวิเศษ x วน

โครงการ

“วน”

โครงการ “วน” เป็นโครงการที่รับคืน “ถุงและฟิล์มพลาสติก” นำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล เพื่อให้พลาสติกเหล่านี้หมุนเวียนอยู่ในระบบช่วยลดปริมาณขยะพลาสติกที่จะออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากความร่วมมือภายในเครือ บริษัท ทีพีไอ จำกัด (มหาชน) นำโดยหัวหน้าโครงการคือ คุณกมล บริสุทธนะกุล (ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน) โดยการนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เข้ามาใช้ เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดแยกขยะและประเภทของถุงพลาสติกสะอาดออกจากขยะทั่วไป และสามารถนำถุงและฟิล์มพลาสติกสะอาดที่มีคุณภาพดีมาเป็นวัตถุดิบกลับเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมรีไซเคิลพลาสติกได้อย่างยั่งยืน

กระบวนการ “วน”

ตัวอย่าง พลาสติกรอบตัวที่สามารถนำมา รีไซเคิลกับโครงการวนได้

- **ส่งที่จุดรับของโครงการ** ซึ่งปัจจุบันมีมากกว่า 140 จุดทั่วกรุงเทพฯ ผ่านเครือข่ายของโครงการ ชุมชน โรงเรียน มหาวิทยาลัย บริษัท และองค์กรต่างๆ โดยจะขยายจุดรับของโครงการวน ไปยังภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ ในระยะต่อไป
- **ส่งทางไปรษณีย์มาที่ “โครงการ วน”** บริษัท ทีพีไอ จำกัด (มหาชน) 42/174 หมู่ 5 ต.ไร่จึง อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210

“จากการดำเนินโครงการวน ปี 2562 มีการนำถุงและฟิล์มพลาสติก กลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลกว่า 7,970 กิโลกรัม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้พลาสติกหมุนเวียนอยู่ในระบบ ลดปริมาณขยะพลาสติกที่จะออกสู่สิ่งแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด นำทรัพยากรหมุนเวียนกลับมารีไซเคิลเป็นวัตถุดิบ ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)”

4+

การจัดการ ถุงพลาสติกหูหิ้ว

- คริวเรือ
- ห้างสรรพสินค้า
- ศูนย์การค้าซูเปอร์มาร์เก็ต
- ร้านสะดวกซื้อ/ตลาดสด
- การจัดการขยะจากถุงพลาสติกหูหิ้ว แบบบูรณาการ

การจัดการขยะจากถุงพลาสติกหิ้ว แบบบูรณาการ

1 โครงการเปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ

โครงการ “เปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ” (เมื่อคุณหมุนเวียน) ได้เปิดตัวขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2563 เนื่องในโอกาสวันสิ่งแวดล้อมโลก ประจำปี 2563 โดยมี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งภายในงานจัดให้มีพิธีมอบตราสัญลักษณ์โครงการ “เปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ” (เมื่อคุณหมุนเวียน) ให้แก่ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้แทนกระทรวง จำนวน 20 หน่วยงาน ที่จะป็นหน่วยงานนำร่องในการเป็นจุดรับบริจาคพลาสติกของโครงการดังกล่าว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นถึงความสำคัญในการจัดการขยะพลาสติกที่ควรจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน และยกระดับให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้นจึงจัดทำโครงการ “เปลี่ยนพลาสติกเป็นบุญ” (เมื่อคุณหมุนเวียน) โดยการชักชวนภาครัฐบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาสังคมและประชาชน

ในการจัดการขยะพลาสติกอย่างครบวงจรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ทั้งนี้การส่งคืนพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) สามารถส่งคืนได้ที่หน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และภาคเครือข่ายภาคเอกชนห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อที่เข้าร่วมโครงการ รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่สนับสนุนการจัดการขยะ พลาสติกอย่างครบวงจร ได้แก่ กลุ่มความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน (PPP Plastics) และเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนแห่งประเทศไทย (TRBN) ซึ่งขยะพลาสติกที่รวบรวมได้นั้นจะถูกนำไปสู่กระบวนการรีไซเคิลเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้มานั้นจะนำไปมอบให้กับ มูลนิธิสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อรักษาและช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหรือกลุ่มอาสาสมัคร ชุมชน วัดหรือโรงเรียน ที่ขาดแคลนอุปกรณ์ในการ

ดำรงชีวิตหรือขาดแคลนทุนทรัพย์เป็นการสร้างความตระหนักให้กับสังคมไทยได้เห็นถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ ความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use plastics) ออกสู่สิ่งแวดล้อม
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกขยะและการนำขยะพลาสติกกลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล ซึ่งจะเป็นการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และจัดการขยะพลาสติกอย่างครบวงจร
- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดการขยะพลาสติกตั้งแต่ต้นทาง และส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- เพื่อสร้างความตระหนักให้กับสังคมไทยและคืนประโยชน์กลับสู่สังคมไทย โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมใจดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2

โครงการ มือวิเศษ X วน

เป็นความร่วมมือระหว่าง กลุ่ม PPP Plastics กับ โครงการ วน มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐที่นำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ได้แบบ 100% ภายในปี 2570 ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติกปี 2561-2573 โดยการนำถังขยะซึ่งได้รับการออกแบบให้มีลักษณะต่างจากถังขยะทั่วไป ไปตั้งในสถานที่ต่างๆ เพื่อเก็บถุงพลาสติกใช้แล้วที่สะอาดชนิดที่คนทั่วไปอาจยังไม่ทราบว่าสามารถนำมารีไซเคิลได้เช่น ถุงหิ้ว พลาสติกหุ้มแพ็คขวดน้ำ พลาสติกกันกระแทก ถุงขนมปัง ถุงน้ำตาลทราย ถุงน้ำแข็ง ซองโปรเซสซีฟพลาสติก หรือ แม้แต่ฟิล์มห่อสินค้า เช่น

ถุงบรรจุภัณฑ์ผ้าอ้อม ถุงบรรจุภัณฑ์กระดาษทิชชู เป็นต้น พลาสติกเหล่านี้สร้างความสะดวกสบายและอนามัยที่ดีให้กับผู้บริโภค โครงการนี้จะทำให้ทุกคนมั่นใจได้ว่าพลาสติกที่เราใช้จะไม่ไปสู่หลุมฝังกลบ และไม่หลุดออกไปสู่สิ่งแวดล้อม เช่น แม่น้ำและทะเล เป็นต้น แต่จะถูกนำกลับมารีไซเคิลทำเป็นเม็ดพลาสติกเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆต่อไปอีกนับเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างแท้จริง

PPP Plastic หรือโครงการความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม

เพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน เป็นความร่วมมือครั้งแรกของทุกภาคส่วนในประเทศไทย เพื่อจัดการปัญหาขยะพลาสติก โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเชื่อมเครือข่ายเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน นำพลาสติกเหลือใช้กลับมาทำประโยชน์ เน้นเรื่องการให้ความรู้เรื่องการแยกขยะที่ต้นทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการจัดการขยะ นวัตกรรมและการพัฒนาให้เกิดเป็นธุรกิจต้นแบบ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดปริมาณขยะพลาสติกในทะเลอย่างน้อยร้อยละ 50 ภายในปี 2570 และ Roadmap การจัดการขยะพลาสติกปี 2561-2573

บทส่งท้าย

ในปัจจุบันหลายหน่วยงานให้ความสำคัญเรื่อง “การจัดการขยะพลาสติก” มากขึ้น สืบเนื่องจากการนำพลาสติกมาใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์อื่นเป็นจำนวนมาก ด้วยคุณสมบัติของพลาสติกที่มีความยืดหยุ่นสามารถขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบ ส่งผลให้ขยะพลาสติกที่เกิดจากพฤติกรรมผู้บริโภคของเราทุกคน ย้อนกลับมาทำลายสิ่งแวดล้อมและเกิดเป็นปัญหาระดับโลก แนวทางหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในระดับสากลว่าเป็นทางออกสำคัญที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน คือหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) แต่การที่สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปผ่านกระบวนการต่างๆ ซึ่งในส่วนของภาคประชาชนในหลายชุมชนมีความตื่นตัว และมีการจัดการขยะต้นทาง อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ถือว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้เกิดวงจรการจัดการขยะที่สมบูรณ์

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมนั้น ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น ปัญหาจากขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นสามารถทำลายทรัพยากรธรรมชาติได้ในวงกว้าง ก่อให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมทำลายสุขภาพของประชาชน ดังนั้นเมื่อเราทุกคนอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของโลก เราทุกคนจะต้องช่วยกันรับผิดชอบ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสามารถส่งต่อทรัพยากรให้คนรุ่นต่อไปได้อย่างยั่งยืน

**EVERYDAY SAY NO TO
~~PLASTIC BAGS~~**

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม